

DE-OEC
Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Tanszék

DIABETES MELLITUS
ÉS
KARDIOMETABOLIKUS
KOCKÁZAT

Debrecen, 2006. 12. 07.

Dr. Kincses József

**A DIABETESZES OLYAN HYPERTONIÁS
AKINEK MAGASABB A VÉRCUKRA**

**A DIABETES
OLYAN KARDIÁLIS KOCKÁZATOT JELENT,
MINT EGY KIÁLLT INFARKTUS**

**A DIABETESZES BETEG
BIOLÓGIAI ÉLETKORA 10 ÉVVEL TÖBB,
MINT A NEM DIABETESZESÉ**

KÁROSODOTT GLYCOSE-REGULÁCIÓ – DIABETES MELLITUS

KÁROSODOTT GLYCOSE-REGULÁCIÓ (PREDIABETESES ÁLLAPOTOK)

- IFG (Impaired Fasting Glycaemia, emelkedett éhgyomri vércukor)
éhgyomri VC $> 6,1$ mmol/l (vénás vér)
terhelés utáni 120 perces VC **NORMÁLIS** ($< 7,8$ mmol/l)
- IGT (Impaired Glycose Tolerance, csökkent glycose-tolerancia)
éhgyomri VC $< 7,0$ mmol/l
terhelés után 120 perces VC $7,8 - 11,1$ mmol/l
- OBESITÁS
- METABOLIKUS SYNDROMA

DIABETES MELLITUS

éhgyomri VC $> 7,0$ terhelés után 120 perccel > 11 mmol/l

T1DM: AUTOIMMUN MECHANIZMUS - BÉTA-SEJT KÁROSODÁS

T2DM: INZULINREZISZTENCIA - INZULIN-SZEKRÉCIÓS ZAVAR

GLYCAEMIÁS KONTROLL, MONITOROZÁS

ÚJ DIABETES KÓRISMÉZÉSE: ÉHGYOMRI VC ÉS OGTT ALAPJÁN

OGTT INDIKÁCIÓI:

OGTT: 75 g glyucose 250 ml vízben
VÉRVÉTEL: **0** és **120** percben

- ✓ IFG, IGT, DM gyanúja
- ✓ Hypertonia, ismert cardiovascularis betegség
- ✓ Obesitás (BMI > 27 kg/m³, derékkörfogát: nők > 80 , férfiak > 94 cm)
- ✓ Elsőfokú rokon: DM, Hypertonia, Kardiális HALÁL
- ✓ ANYÁK:
 - 4000 g-nál nagyobb, vagy 2500 g-nál kisebb érett újszülött
 - Gestos diabetosben szenvedtek

DIABETESSES BETEG MONITOROZÁSA

- Glycaemiás kontroll: **NORMOGLYCAEMIA** VC önellenőrzés
- Se. fruktózamin szint: anyagcsere kontroll **2 hétre** visszamenően (**terhesek!**) (norm: 25 mg/l)
- HgbA1c: anyagcsere kontroll **8 hétre** visszamenőleg (norm: 7% alatt)

A CUKORBETEGEK HOLISZTIKUS SZEMLÉLETŰ KEZELÉSE I.

RENDSZERES FIZIKAI TEVÉKENYSÉG (MOZGÁS)

- Aerob típusú, dinamikus mozgás, nagyizületek megmozgatása (úszás, kerékpározás, kocogás, labdajátékok)
- Heti 5 – 7 alkalommal, legalább 30 perc, megizzadásig

Izommunka: izomszövet vérellátása javul, glycose-felvétel nő, antidiabetikumok hatékonyabbak, hatása több órán át érvényesül

Fokozatosság!! első 2 héten: heti 1-3x, 15-20 perc
5. héttől: heti 5-7x, 25-30 perc

Terhelhetőség:
maximális
kívánatos = 220 - évek
pulzusszám

DIÉTA – TESTSÚLY REDUKCIÓ

- Kristályos állapotú cukrot tartalmazó ételek korlátozása („natív” cukormentes)
- Kvantált étrend: napi 5-szöri kis mennyiségű étkezés
CH és MUFA: 60-70%, telített zsírok (1x, többször) < 20%
fehérjék: 15-20% (0,9 g/kg), vitaminok, ásványi anyagok
rostdús, alacsony GI-ű zöldségfélék preferálása

A CUKORBETEGEK HOLISZTIKUS SZEMLÉLETŰ KEZELÉSE II.

ORÁLIS ANTIDIABETIKUMOK

**NEM HYPOGLYCAEMIZÁLÓ,
„ANTIHYPERGLYCAEMIÁS” SZEREK**

**INZULIN-ELVÁLASZTÁST SERKENTŐ
„SECRETAGOG” VEGYÜLETEK**

CH-OK FELSZÍVÓDÁSÁT GÁTLÓ SZEREK
✓acarbose (Glucobay)

**ÉTKEZÉSI VÉRCUKORSZINT
SZABÁLYOZÓK (PGR)**
✓repaglinid (NovoNorm)
✓nateglinid (Starlix)

BIGUANID VEGYÜLETEK

Inzulin-rezisztenciát csökkentik a májban
✓metformin (Merckformin)
✓buformin (Adebit)

SULFANYL-UREÁK: a pancreas béta sejtjein az inzulin-secretiot serkentik

INZULIN HATÁS-ÉRZÉKENYÍTŐK- PPAR-g

**Zsír és izom glycose-felvételét javítják,
Máj: a cukorkibocsájtást gátolják**
✓rosilglitazon (Avandia)

PANCREAS-SZELEKTÍV SU-ÁK
✓gliclazid (Diaprel, Gluctam)
NEM PANCREAS-SZELEKTÍV SU-ÁK
✓glimepirid (Amaryl)
✓glibenclamid (Gilemal)
✓glipizid (Minidiab)
✓gliquinon (Glurenorm)

A CUKORBETEGEK HOLISZTIKUS SZEMLÉLETŰ KEZELÉSE III.

INZULIN-KEZELÉS

T1DM: insulin terápia

T2DM: orális antidiabetikumokkal együtt, vagy azt követően

bázis – bólus elv

intenzív inzulin-kezelés

inzulin-pumpa

INTENZÍV TERÁPIÁBAN – SÜRGŐSSÉGI HELYZETEKBEN:

GYORS – ULTRAGYORS HATÁSÚ INZULINOK ALKALMAZÁSA

A DIABETES SZÖVŐDMÉNYEI

MIKROANGIOPATHIÁS SZÖVŐDMÉNYEK

- ✓ NEUROPATHIA DIABETICA
- ✓ RETINOPATHIA DIABETICA
- ✓ MAKULA DEGENERÁCIÓ
- ✓ NEPHROPATHIA DIABETICA

MACROANGIOPATHIÁS SZÖVŐDMÉNYEK

- HYPERTONIA
- AMI, ISZB, CMP
- STROKE CEREBRI
- ENDARTERITIS OBLITERANS

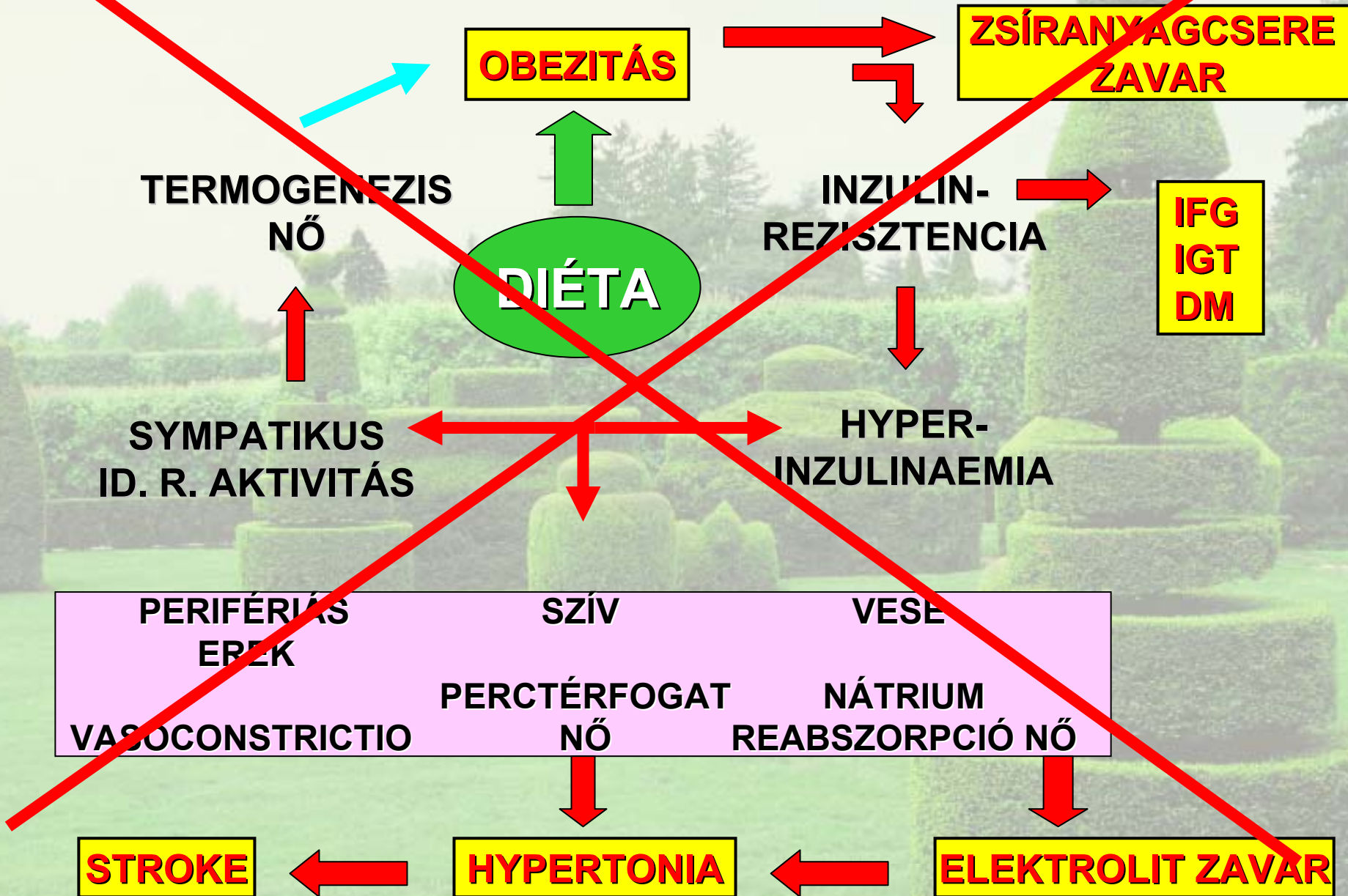
FERTŐZÉSES SZÖVŐDMÉNYEK

- ❖ DIABETESSES LÁB
- ❖ HÚGYÚTI FERTŐZÉSEK

DIABETESSES SÜRGŐSSÉGI ÁLLAPOTOK

- HYPOGLYCAEMIA
- HYPERGLYCAEMIÁS COMA
- FOLYADÉK-ELEKTROLIT, SAV-BÁZIS HÁZTARTÁS ZAVARAI

METABOLIKUS SYNDROMA

A CUKORBETEGEK HOLISZTIKUS SZEMLÉLETŰ KEZELÉSE IV.

SÓBEVITEL < 2 G/NAP

HYPERTONIA KEZELÉSE

CÉLÉRTÉK: < 135/80 Hgmm

- **(GYAKRAN) ELEVE KOMBINÁCIÓS KEZELÉS
A KOMBINÁCIÓ EGYIK TAGJA ACE-GÁTLÓ LEGYEN**
- **CÉLSZEVVÉDELEM**
- **A KARDIÁLIS SZÖVŐDMÉNYEK SZEMPONTJÁBÓL
A VÉRNYOMÁS KONTROLL FONTOSABB MINT A GLYCAEMIÁS KONTROLL**

DOHÁNYZÁS ABBAHAGYÁSA

LIPID-ANYAGCSERE RENDEZÉSE

ALKOHOL: NŐK 10 G/NAP, FÉRFIAK 20 G/NAP

A dirt road winds through a forest. The trees on the left are tall and dark green, while the trees on the right are shorter and have yellow and orange autumn foliage. The road is light brown and has shadows cast across it. In the background, a mountain range is visible under a blue sky with light clouds.

Köszönöm figyelmüket !